

Margrét Ólafía á heilsugæslunni í Efstaleiti segir breytinga þörf til að minnka álagið á heimilislækna. Mynd/gag

Ekki brugðist við miklu álagi á heimilislækna

Fjórðungur heimilislækna hefur íhugað alvarlega að fara í veikindaleyfi. Félag íslenskra heimilislækna staðfærði og endurtók könnun Félags almennra lækna sem í ársbyrjun sýndi bága líðan þeirra. Niðurstaðan sem kynnt var á stofnunum í vor var ekki síður sláandi. Enn hefur ekki verið ráðist í aðgerðir

■■■ Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir

„31% lækna á heilsugæslunni hafði íhugað vikulega að minnka við sig starfshlutfall undanfarna 12 mánuði. 16% höfðu upplifað kulnunareinkenni mjög oft, og önnur 20% oft og því samtals 36%. Þá höfðu 25% íhugað mjög alvarlega að fara í veikindaleyfi vegna kulnunareinkenna," segir Margrét Ólafía Tómasdóttir, formaður Félags íslenskra heimilislækna, um líðan heimilislækna sem birtist í könnun sem gerð var í janúar og febrúar síðasta árs. Alls bárust 210 svör, eða frá 75% starfandi heimilislækna.

„Þessar sláandi niðurstöður hafa því miður ekki keyrt af stað þær breytingar sem við hefðum viljað sjá í kjölfarið," segir hún. Málþing verður á Læknadögum nú í janúar um stöðuna. „Markmiðið er að fá vinnustaðina með inn í samtalið um næstu skref. Hvað sé hægt að gera og hverju megi breyta," segir hún. Minnka verði álagið og breyta áherslum í starfi heilsugæslunnar.

Margrét segir ljóst að læknum á landsbyggðinni líði verst. Heimilislæknum sem starfi á einkareknum heilsugæslustöðvum líði best en eitt helsta ráð gegn kulnun sé að hafa stjórn á tíma sínum. „Stutt er síðan margar þeirra einkareknu opnuðu og því enn mikill metnaður að keyra starfið í gang og stuttir ferlar til að breyta og bæta vinnubrögðin."

Margrét segir heimilislækna nú óttast að þótt vinnutíminn sé afmarkaður sé álagið alltaf að aukast, sem svo aftur auki álag eftir hefðbundinn vinnutíma. Heildarendurskoðun sé nauðsynleg enda vanda spítalans gjarnan ýtt á heilsugæslurnar. „Þar verða ör-bráðamóttökur með tilheyrandi tilvikum en sjúklingar með langvinnan vanda sem við ættum að vera að sinna bíða. Þetta eru pyttir sem við erum gjörn á að falla í þegar álagið er mikið," segir hún.

„Læknar á heilsugæslum geta ekki verið opnir fyrir öllu og gert allt. Það þarf að einskorða þjónustuna við það sem mestu máli skiptir svo kraftar okkar lækna nýtist sem best," segir hún og bendir á Holland og Finnland þar sem læknar ræða verkfall vegna vinnuálags en ekki launa.

„Kannski er kominn tími fyrir okkur lækna að spyrna við fæti og segja stopp. Hingað og ekki lengra."

Tískubylgjur á læknastofum landsins

Breytingaskeiðið, offitulyf og svefnlyf. Á málþinginu: *Er Ísland heilsuspillandi?* á Læknadögum ræðir Margrét Ólafía Tómasdóttir um áhrif tísku á stofum heimilislækna.

„Við Íslendingar erum hópsálir og nú koma allir, óháð aldri og kyni, til læknis með tíðahvarfaeinkenni," segir hún glettin. Konur um áttrætt komi til lækna og vilji testósterón enda einkennin almenn. „Flestöll getum við samsamað okkur þessu og spyrjum því: Er komin meðferð sem lagar öll mín vandamál? Þetta gengur í bylgjum," segir Margrét Ólafía. Fjölmiðlaumræðu eins dags gæti í margar vikur á læknastofunum.

„Landsmenn eru fljótir að pikka upp stefnur og bylgjur og hvað er í tísku. Allir þurfa að fá það nýjasta. Það á ekki bara við um heilsu heldur líka lífsstíl," segir Margrét Ólafía. „Mikilvægt er því fyrir okkur lækna að leiðrétta öfgar á mildilegan hátt."

Málþingið er mánudaginn 16. janúar, fyrsta dag Læknadaga.

Læknablaðið
THE ICELANDIC MEDICAL JOURNAL

Hlíðasmára 8
201 Kópavogi
sími 564 4104

Útgefandi
Læknafélag Íslands

Ritstjórn
Helga Ágústa Sigurjónsdóttir, ritstjóri og ábyrgðarmaður
Berglind Jónsdóttir
Gunnar Thorarensen
Hulda María Einarsdóttir
Ingibjörg Jóna Guðmundsdóttir
Lilja Sigrún Jónsdóttir
Oddur Ingimarsson
Ólafur Árni Sveinsson

Tölfræðilegur ráðgjafi
Sigrún Helga Lund

Ritstjórnarfulltrúi
Védís Skarphéðinsdóttir
vedis@lis.is

Blaðamaður
Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir
gag@lis.is

Auglýsingar
Ingvar Freyr Ingvarsson
ingvar@lis.is

Umbrot
Margrét E. Laxness
melax@lis.is

Prófarkalestur
Aðalsteinn Eyþórsson

Upplag
1850

Áskrift
23.400,- m. vsk.
Lausasala
2340,- m. vsk.

Prentun og bókband
Litróf
Vatnagörðum 14
104 Reykjavík

Dreifing
Íslandspóstur
Höfðabakka 9
110 Reykjavík

© Læknablaðið
Læknablaðið áskilur sér rétt til að birta og geyma efni blaðsins á rafrænu formi, svo sem á netinu. Blað þetta má eigi afrita með neinum hætti, hvorki að hluta né í heild, án leyfis.

Fræðigreinar Læknablaðsins eru skráðar (höfundar, greinarheiti og útdrættir) í eftirtalda gagnagrunna: Medline (National Library of Medicine), Science Citation Index (SciSearch), Journal Citation Reports/Science Edition, Scopus og Hirsluna, gagnagrunn Landspítala.

The scientific contents of the Icelandic Medical Journal are indexed and abstracted in Medline (National Library of Medicine), Science Citation Index (SciSearch), Journal Citation Reports/Science Edition and Scopus.
ISSN: 0023-7213